

KIRJALLINEN KYSYMYS 197/2000 vp

Erityishoitoraha kehitysvammalaitoksessa annetun hoidon ajalta

Eduskunnan puhemiehelle

Erityishoitorahan myöntämisen edellytyksenä on, että vanhempi osallistuu lapsensa sairauden vuoksi annettavaan hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla ja lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi (sairausvakuutuslain 23 d §). Lisäksi edellytetään sairauden olevan vaikea, jos lapsi on 7—15-vuotias. Valtioneuvoston päätöksessä on lueteltu ne sairaudet, joita on pidettävä vaikeina. Vaikea kehitysvammaisuus sisältyy tähän luetteloon. Kehitysvammalaitokset eivät ole SVL:n 23 d §:ssä tarkoitettuja sairaaloita, joten tavanomaisia kehitysvamman hoitoon liittyviä käyntejä ei rinnasteta sairaaloissa annettavaan hoitoon. Lain tulkinnassa on tältä osin mielestäni epäkohta, joka tulisi korjata. Nyt esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan erityishuoltopiirin Tahkokankaan palvelukeskusta käyttävien kehitysvammaisten lasten vanhemmat eivät saa erityishoitorahaa, vaikka he olisivat estyneitä tekemään työtään lasten osastojakson aikana. Kyse on kehitysvam-

maisten lasten vanhempien oikeudesta osallistua lasten kehitykseen sekä hoidon, koulunkäynnin ja koko elämän suunnitteluun.

Kyseiset asiat ovat perheille tärkeitä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tietoinen erityishoitorahan suorittamiseen liittyvästä epäoikeudenmukaisuudesta kehitysvammaisten lasten vanhempien kohdalla silloin, kun lapset ovat kehitysvammalaitoksissa sekä

mihin toimiin se aikoo ryhtyä ongelman korjaamiseksi siten, että kehitysvammaisten lasten vanhemmat saisivat erityishoitorahaa lasten hoitojaksojen aikana?

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 2000

Antti Rantakangas /kesk

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainituksa tarkoituksessa Te, Rouva puhemies, olette toimittanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Antti Rantakaan /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 197/2000 vp:

Onko hallitus tietoinen erityishoitorahan suorittamiseen liittyvästä epäoikeudenmukaisuudesta kehitysvammaisten lasten vanhempien kohdalla silloin, kun lapset ovat kehitysvammalaitoksissa sekä

mihin toimiin se aikoo ryhtyä ongelman korjaamiseksi siten, että kehitysvammaisten lasten vanhemmat saisivat erityishoitorahaa lasten hoitajaksojen aikana?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Sairausvakuutuslain mukaan erityishoitorahaa jonka tarkoituksena on korvata lyhytaikaisesta lapsen sairaudesta tai vammasta johtuvaa ansionmenetystä suoritetaan, jos vakuutettu osallistuu sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla lapsensa sairauden tai vamman vuoksi annettavaan hoitoon tai kuntoutukseen ja lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi. Seitsemän vuotta täyttäneen lapsen osalta edellytetään lisäksi, että sairaus tai vamma on vaikea. Erityishoitorahaa suoritetaan myös, jos vakuutettu osallistuu lapsensa vaikean sairauden tai vaikean

vamman vuoksi sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla annettavaan hoitoon tai kuntoutukseen liittyvään kotihoitoon ja lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi. Erityishoitorahaa suoritetaan myös kun vakuutettu osallistuu lakiin perustuvalla lapsensa sairauden tai vamman vuoksi järjestetylle sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssille tai muuhun niihin rinnastettavaan lakiin perustuvaan kuntoutustoimintaan.

Erityishoitorahan myöntämisen edellytyksenä muun kuin sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssin ajaksi on, että hoito tai kuntoutus on annettu sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla. Vanhemman läsnäolo on katsottu tällöin tarpeelliseksi, esimerkiksi lapsen paranemisen ja valvonnan kannalta tai hoito-ohjeiden antamista varten.

Kehitysvammaneuvo- tai erityishuoltopiirin kuntayhtymän ylläpitämää laitosta ei voida pitää laissa tarkoitettuna sairaalana.

Sen sijaan sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssin tai muun niihin rinnastettavaan lakiin perustuvan kuntoutustoiminnan järjestämispaikkaa ei ole säädelty. Järjestämispaikka voisi hyvin olla esimerkiksi kehitysvammaneuvo- tai erityishuoltopiirin kuntayhtymän ylläpitämä laitos. Tällaisen kurssin ajalta vakuutetulle voidaan erityishoitorahaa suorittaa, mikäli kurssi täyttää laissa säädetyt edellytykset muutoin.

Kehitysvammaisten lasten tarvitsema hoito ja kuntoutus on siten saman arvoisessa asemassa kuin muidenkin lasten sairauksien tai vammojen hoito ja kuntoutus.

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2000

Sosiaali- ja terveysministeri Maija Perho

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Fru talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Antti Rantakangas /cent undertecknade skriftliga spörsmål SS 197/2000 rd:

Är regeringen medveten om den orättvisa i fråga om betalning av specialvårdspenning som föräldrar till utvecklingsstörda barn möter när barnen vårdas på institutioner för utvecklingsstörda, samt

vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att rätta till missförhållandet så att föräldrar till utvecklingsstörda barn skall få specialvårdspenning under barnens vårdperioder?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

Enligt sjukförsäkringslagen betalas specialvårdspenning i syfte att ersätta kortvarigt inkomstbortfall som beror på barnets sjukdom eller handikapp, om den försäkrade på sjukhus eller på sjukhuspoliklinik, på grund av sjukdom eller handikapp som den försäkrades barn lider av, deltar i vården eller rehabiliteringen av barnet och om den läkare som vårdar barnet anser detta vara nödvändigt. I fråga om barn som fyllt sju år förutsätts dessutom svår sjukdom eller svårt handikapp. Specialvårdspenning betalas även när den försäkrade deltar i hemvård som är anknuten till vård eller rehabilitering på sjukhus eller på sjukhuspoliklinik, när den ges på grund av svår sjukdom eller svårt handikapp som barnet lider av

och den läkare som vårdar barnet anser detta vara nödvändigt. Specialvårdspenning betalas även när den försäkrade deltar i en på lag grundad kurs i anpassningsträning eller rehabilitering som ordnats på grund av barnets sjukdom eller handikapp eller någon annan jämförbar, på lag baserad rehabiliteringsverksamhet.

Förutsättningen för att specialvårdspenning skall beviljas för annan tid än när den försäkrade deltar i en kurs i anpassningsträning eller rehabilitering är att vården eller rehabiliteringen ordnas på sjukhus eller sjukhuspoliklinik. Förälderns närvaro har då ansetts vara nödvändig t.ex. med tanke på barnets tillfrisknande och övervakningen eller för att föräldern skall få vårdföreskrifter.

En rådgivning för utvecklingsstörda eller en anstalt som samkommunen för ett specialomsorgsdistrikt upprätthåller kan inte anses vara ett i lagen avsett sjukhus.

Däremot har platsen där en kurs i anpassningsträning eller rehabilitering eller annan med dem jämförbar, på lag grundad rehabiliteringsverksamhet skall hållas inte bestämts. Sådan verksamhet kan mycket väl ordnas t.ex. på en rådgivning för utvecklingsstörda eller en anstalt som samkommunen för ett specialvårdsdistrikt upprätthåller. För tiden då den försäkrade deltar i en sådan kurs kan specialvårdspenning betalas om kursen i övrigt fyller de krav som bestäms i lagen.

Den vård och rehabilitering som utvecklingsstörda barn behöver är alltså likvärdig med vård och rehabilitering av barn med andra sjukdomar eller handikapp.

Helsingfors den 23 mars 2000

